

Oplegvel

1.	Onderwerp	Zuidvleugel Zichtbaar Groener (ZZG)		
2.	Rol van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	Basistaak		
3.	Regionaal belang	In 2005 heeft het AB van Holland Rijnland ingestemd met de ZZG-overeenkomst. De doelstelling van de ZZG is om de recreatiemogelijkheden uit te breiden en natuur- en landschapswaarden te versterken. Het beoogd effect van dit voorstel is om de uit dit project resterende middelen alsnog voor dit doel in te zetten.		
4.	Behandelschema: DB Colleges PHO DB Gemeenteraad DB AB Gemeenteraad	Datum: Informerend	Datum: Adviserend	Datum: Besluitvormend
			15-11-2017	5-10-2017 13-12-2017
5.	Advies PHO	Positief.		
6.	Reden afwijking eerdere besluitvorming en wijze afwijken	De middelen kunnen niet meer ingezet worden zoals bedoeld bij de storting.		
7.	Essentie van het voorstel	In te stemmen met het inzetten van de resterende ZZG-middelen ad €156.060,- binnen het gebied van de ZZG gemeenten via de Stichting Landschapsfonds Holland Rijnland voor (water)recreatieve voorzieningen natuur- en landschapselementen.		
8.	Inspraak	Nee		
9.	Financiële gevolgen	Binnen begroting Holland Rijnland beschikbaar als reserve 'Natuurlijke, landschappelijke of recreatieve elementen op particulier terrein'		
10.	Bestaand Kader	Relevante regelgeving:		
		Eerdere besluitvorming: -AB 12/10/2005: vaststellen ZZG-overeenkomst voor 8 projecten in Holland Rijnland en regionale bijdrage voor 4 van deze projecten -DB/PHO in 2008, 2009, 2010: voortgangsrapportages (2009: fasering 5 (deel)projecten) -DB/PHO in 2012: herijking van projectenpakket ZZG door PZH – 7 projecten zijn geschrapt, voor 3 geschrapte (deel)projecten nog mogelijkheid voor alternatieve financiering		

		<p>- DB 28/4/2016: - AB 6/7/2016: unaniem ingestemd met de 8 beslispunten, te weten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kennis te nemen van het afronden van de overeenkomst Zuidvleugel Zichtbaar Groener. 2. Te constateren dat hiermee een resterend bedrag van 156.060 euro vrijkomt. 3. Te constateren dat het wenselijk is deze middelen weer beschikbaar te stellen ten behoeve van natuur, landschap en recreatie. 4. In te stemmen met het inzetten van deze middelen voor recreatieve voorzieningen en natuur- en landschapselementen bij particulieren. 5. Hiertoe de resterende regionale middelen voor ZZG specifiek te reserveren voor een passende bestemming binnen het geografische gebied van de gemeenten die aan ZZG hebben bijgedragen. 6. Over deze bestemming samenwerking zoeken met geëigende instanties, zoals het Landschapsfonds Holland Rijnland. 7. In een samenwerkingsovereenkomst met deze instantie de inhoudelijke doelen en gemeenten waar de middelen voor bestemd zijn, vast te leggen. 8. Deze samenwerkingsovereenkomst ter vaststelling voor te leggen aan het AB in oktober 2017.
11.	<p>Lokale context (in te vullen door griffier)</p>	

Adviesnota AB

Vergadering: Algemeen Bestuur
Datum: 13 december 2017
Tijd: 20:00
Locatie: Gemeentehuis Alphen aan den Rijn
Agendapunt: 09
Kenmerk: ADV-17-00994

Onderwerp: Zuidvleugel Zichtbaar Groener (ZZG)

Beslispunten:

In te stemmen met:

1. Het handhaven van de reserve 'Natuurlijke, landschappelijke of recreatieve elementen op particulier terrein' tot het moment dat de stichting Landschapsfonds Holland Rijnland daadwerkelijk haar middelen heeft uitgeput voor beheer van boerenlandpaden en/of de middelen via het Landschapsfonds ingezet kunnen worden voor kleine landschapselementen;
2. Het instellen van een onderzoek naar een manier om de reserve effectief en efficiënt in te zetten via het Landschapsfonds (als fondsbeheerder) en weg te zetten via een instantie als bijvoorbeeld de Groene Motor;
3. Het mandateren van het DB om te besluiten wanneer de reserve kan vrijvallen ten gunste van het Landschapsfonds.

Inleiding:

Op 12 oktober 2005 heeft het Algemeen Bestuur de overeenkomst Zuidvleugel Zichtbaar Groener vastgesteld en ingestemd met de regionale bijdrage. Met deze overeenkomst besloten Rijk, provincie en regio om diverse groene recreatiegebieden te ontwikkelen, waarvan 9 in (toenmalig) Holland Rijnland en hier middelen voor te reserveren.

In het AB van 6 juli 2016 is besloten om een reserve in te stellen waar de resterende ZZG middelen in gestort zijn. In de reserve 'Natuurlijke, landschappelijke of recreatieve elementen op particulier terrein' resteerde einde van het boekjaar 2016 van Holland Rijnland een bedrag van €234.360,- incl. BTW. De laatste regionale bijdrage vanuit de ZZG-overeenkomst is in 2016 verplicht voor een bedrag van €78.300,- voor het project Ghoybos. Van de totale storting van de gemeenten voor ZZG-projecten resteert nu definitief €156.060,- incl. BTW. Voor de bestemming van het resterende bedrag à €156.060,- heeft het Algemeen Bestuur op 6 juli 2016 besloten om samenwerking te zoeken met geëigende instanties, zoals de Stichting Landschapsfonds Holland Rijnland, hierna genoemd als Landschapsfonds. Het PHO op 15 november 2017 heeft eveneens geadviseerd om, via het Landschapsfonds, de middelen in te zetten voor kleine (particuliere) landschapselementen.

Beoogd effect:

De resterende middelen te behouden voor de oorspronkelijke doelstelling van de ZZG om de (water)recreatiemogelijkheden uit te breiden en natuur- en landschapswaarden te versterken.

Argumenten:

1.1 De gemeenten hebben van 2007-2010 een aanvullende bijdrage gestort voor de uitvoering van projecten in de Overeenkomst Zuidvleugel Zichtbaar Groener.

Voor de regionale bijdrage aan de negen projecten hebben de (destijds twaalf) gemeenten tussen 2007 en 2010 in totaal € 274.360,- bij Holland Rijnland gestort. Dit betreft geormerkt geld voor dit doel, dat met deze overeenkomst was verplicht. Van de totale storting van de gemeenten voor ZZG-projecten resteert nu definitief €156.060,-

1.2 Besteding van de middelen via de Overeenkomst ZZG is niet meer mogelijk.

De uitvoering van de overeenkomst is gemandateerd aan het Dagelijks Bestuur. Door het wegvallen van de bijdragen van Rijk en provincie kan het Dagelijks Bestuur de besteding van de regionale ZZG-middelen niet meer via dit mandaat uitvoeren. Daarom legt het Dagelijks Bestuur dit voorstel voor aan het Algemeen Bestuur.

1.3 Met het programma ZZG wilden partijen groen- en/of recreatiegebieden om de stedelijke gebieden inrichten.

De ZZG werkte via grondverwerving en inrichting aan de verbetering van (water)recreatie, natuur en landschap. De overheid verzorgde en bekostigde vervolgens het beheer en onderhoud van deze terreinen. De realisatie van natuur (biodiversiteit), landschap en (water)recreatie had als doel het landelijk gebied bereikbaarder, aantrekkelijker en toegankelijker te maken. De regionale bijdrage was bestemd voor deze doelrealisatie.

1.4 De doelen van het Landschapsfonds komen overeen met de doelen van ZZG.

Het Landschapsfonds in staat is om aandacht te besteden aan zowel het beheer van boerenlandpaden (waaraan veel behoefte bestaat) en aan het bevorderen van kleinschalige particuliere initiatieven. Doel van het Landschapsfonds is om grondeigenaren te ondersteunen hun land open te stellen voor wandelaars (boerenlandpaden) of kanoërs. Het Landschapsfonds heeft daarnaast als doel boeren en andere grondgebruikers te ondersteunen om onrendabele, maar fraaie en natuurlijke landschapselementen, zoals pestbosjes en bloemrijke bermen, in stand te houden. Het fonds doet dit door het afsluiten van beheerovereenkomsten met de grondeigenaar over deze groenblauwe diensten. Het landschap wordt hierdoor beter bereikbaar, aantrekkelijker en toegankelijker.

2.1 Door het gereserveerde ZZG-geld toe te vertrouwen aan het Landschapsfonds realiseert Holland Rijnland de oorspronkelijke doelstelling.

Het ZZG-geld was bedoeld om het buitengebied toegankelijk en aantrekkelijk te maken. De ZZG projecten moesten ervoor zorgen dat de bewoners uit de stedelijke agglomeratie de mogelijkheid kregen van het landschap te genieten en te recreëren in het groen. Grondverwerving en inrichting waren de toenmalige manier om dit te bereiken. Tegenwoordig is samenwerking met de grondeigenaren en het creëren van netwerken met Toeristische Overstappunten (TOP) en recreatieve transferia de manier om inwoners en recreanten in het buitengebied te bedienen. Het Landschapsfonds heeft hierin een belangrijke rol en kan als fondsbeheerder partijen inzetten zoals De Groene Motor als uitgever van het geld. Voordat het Landschapsfonds gebruik kan maken van de reserve moet zij eerst aantonen dat haar middelen daadwerkelijk zijn uitgeput voor beheer van boerenlandpaden of ingezet kan worden voor kleine landschapselementen. Het fonds kan dan een verzoek bij Holland Rijnland indienen.

2.2 De gemeenten kunnen sturen op de besteding van de middelen door dit in een overeenkomst vast te leggen

In de overeenkomst met het Landschapsfonds kunnen afspraken vastgelegd worden over de besteding van de middelen aan concrete projecten en het geografische gebied waar deze middelen besteed mogen worden. Hiermee kan worden bewerkstelligd dat de middelen effectief besteed worden in de gemeenten die oorspronkelijk hebben

bijgedragen aan ZZG. Het Landschapsfonds verantwoordt jaarlijks hoe zij de middelen besteed heeft.

3.1 Na een verzoek van het Landschapsfonds voor de besteding van de reserve kan het gemandateerde DB een besluit nemen over het toekennen van de reserve aan het Landschapsfonds.

Indien het AB besluit om het DB te mandateren dan kan het DB besluiten, wanneer het Landschapsfonds daadwerkelijk al haar middelen heeft uitgeput voor beheer van boerenlandpaden of in kan zetten voor kleine landschapselementen, de reserve toe te kennen aan het Landschapsfonds. Het Landschapsfonds kan dan een verzoek bij het DB indienen.

Kanttekeningen/risico's:

1.1 Het Landschapsfonds heeft de laatste jaren enkelen activiteiten ondernomen maar moet haar meerwaarde de komende tijd verder bewijzen.

Het Landschapsfonds is opgericht in 2015 en heeft een aantal activiteiten ondernomen. Onder andere door een overeenkomst met De Groene Klaver te sluiten voor het in stand houden van Boerenlandpaden. Door middel van een overeenkomst tussen Holland Rijnland en het Landschapsfonds kunnen de ZZG middelen effectief ingezet worden. Met het Landschapsfonds Holland Rijnland als fondsbeheerder en een partij als bijvoorbeeld De Groene Klaver of De Groene Motor als uitgever van het geld. Het Landschapsfonds Holland Rijnland kan een voorstel doen aan Holland Rijnland hoe zij willen bijdragen aan kleine landschapselementen (voor natuur, recreatie of landschap) aan particulieren, vrijwilligers en hun organisaties. Als dat positief is kan er een overeenkomst gesloten worden.

1.2 Niet alle gemeenten hebben financieel bijgedragen aan de ZZG.

Alleen de gemeenten die in 2005 waren aangesloten bij Holland Rijnland hebben de regionale bijdrage gestort. Holland Rijnland kan als voorwaarde in de overeenkomst stellen dat het Landschapsfonds het ZZG-geld besteedt binnen de gemeenten, die eraan hebben bijgedragen.

1.3 Indien besloten wordt dat de middelen niet bij Holland Rijnland gereserveerd blijven, worden de resterende middelen teruggestort naar de ZZG-gemeenten.

Het restant van de storting van de gemeenten voor de ZZG-projecten kan ook, naar rato van inleg, teruggestort worden naar de deelnemende ZZG gemeenten. De gemeenten kunnen vervolgens de middelen aanwenden voor eigen projecten binnen de doelstelling van de ZZG. Gemeenten kunnen niet verplicht worden om de resterende middelen aan te wenden voor projecten binnen de doelstelling van het ZZG.

Financiën:

Van de totale storting van de gemeenten voor ZZG-projecten resteert nu definitief €156.060,- incl. BTW. Het restant kan worden gestort in het Landschapsfonds Holland Rijnland.

Indien besloten wordt de resterende middelen terug te storten naar de ZZG-gemeenten dan zal de verdeling er als volgt uitzien:

gemeente		aantal inwoners 2005	Percentage inwoners	Bedrag
Alkemade (K&B)		14.481	3,73%	€ 5.814,29
Hillegom		20.588	5,30%	€ 8.266,32
Katwijk	41.822			
Rijnsburg	14.941			
Valkenburg kat	3.813			
<i>Katwijk (incl. Rijnsburg en Valkenburg)</i>		<i>60.576</i>	<i>15,59%</i>	<i>€ 24.321,98</i>
Leiden		118.702	30,54%	€ 47.660,25
Leiderdorp		26.182	6,74%	€ 10.512,38
Lisse		22.061	5,68%	€ 8.857,75
Noordwijk		24.452	6,29%	€ 9.817,77
Noordwijkerhout		15.092	3,88%	€ 6.059,62
Oegstgeest		21.188	5,45%	€ 8.507,23
Sassenheim	14.829			
Voorhout	14.792			
Warmond	4.977			
<i>Teylingen</i>		<i>34.598</i>	<i>8,90%</i>	<i>€ 13.891,50</i>
Voorschoten		22.505	5,79%	€ 9.036,02
Zoeterwoude		8.256	2,12%	€ 3.314,88
totaal:		388.681	100,00%	€ 156.060,00

Communicatie:

Persbericht over besluit AB, website Holland Rijnland

Evaluatie:

Het Landschapsfonds verantwoordt jaarlijks hoe zij de middelen besteed heeft.

Wanneer het DB een besluit heeft genomen over het toekennen van de middelen aan het Landschapsfonds, zal het AB hiervan op de hoogte gebracht worden.

Bijlagen:

geen

**Vergadering Holland Rijnland
Algemeen Bestuur
Besluit**